

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	D3 Менеджмент; D Бізнес, адміністрування та право
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-18)
Курс, семестр викладання	3 курс, 5 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 30 год., практ. зан. – 36 год., самост. роб. – 114 год.; заочна форма навчання: лекц. – 16 год., практ. зан. – 20 год., самост. роб. – 144 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

КОРАБЛІНОВА Ірина Анатоліївна,
доцент кафедри публічного управління та цифрової економіки,
кандидат економічних наук, доцент

E-mail: korablinova.irin@gmail.com

Мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичків з аналізу світогосподарських зв'язків та закономірностей, основних тенденцій та проблем у системі міжнародних економічних відносин, а також опанування сучасного досвіду організації, управління та регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК-15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК-5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК-13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
Програмні результати навчання	ПРН-8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН-9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН-12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації. ПРН-13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами. ПРН-14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації. ПРН-15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності. ПРН-17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Передумови виникнення та основні положення зовнішньоекономічної діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Вступ до курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»: предмет, методи вивчення, інформаційна база. 1.2. Понятійно-категоріальний апарат та законодавча основа зовнішньоекономічної діяльності. 1.3. Логіко-історичний аналіз передумов виникнення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. 1.4. Теорії міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності. 1.5. Функції, принципи, види, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
Тема 2. Організаційно-інституційні та правові аспекти зовнішньоекономічної діяльності у світі та Україні	<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Основні характеристики, показники та напрями розвитку зовнішньоекономічної діяльності країн світу. 2.2. Міжнародні та національні інститути регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічна політика держави. 2.3. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: структура, методи та інструменти. 2.4. Зовнішньоекономічні контракти. Трансфертне ціноутворення та міжнародне оподаткування. 2.5. Супровід та інфраструктура зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 3. Практичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у сучасних умовах	<p>3.1. Особливості організації та управління ЗЕД підприємства.</p> <p>3.2. Стратегії та моделі виходу підприємств на зовнішні ринки.</p> <p>3.3. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності. Маркетинг та інновації у менеджменті ЗЕД.</p> <p>3.4. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3.5. Тенденції та проблеми управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у цифрову епоху.</p>
--	--

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Наочні, інтерактивні, практичні та інноваційні	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Наочні, інтерактивні, практичні та інноваційні методи навчання</i> відповідно до рівня підготовки здобувачів: лекція-бесіда з використанням мультимедійної презентації; метод перевернутого класу; навчання інших студентів у групі; аналіз історій і ситуацій; дебати; онлайн-вікторини; онлайн-тести; відпрацювання навичок роботи з міжнародними та національними базами даних для аналізу економічних явищ та процесів; онлайн-опитування думок; групове обговорення; репродуктивні та проблемно-пошукові методи роботи з науково-теоретичною, навчально-практичною літературою та законодавчими документами; демонстрація та обговорення звітів та аналітичних матеріалів міжнародних організацій, урядових установ і консалтингових агенцій; практичні вправи з використанням аналітичних онлайн-інструментів та інтерактивної інфографіки.
Творчі	<p>Підготовка комплексного творчого індивідуального завдання, яке складається з трьох частин:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Есе «Теорія міжнародної торгівлі та ЗЕД» (самостійний вибір теорії при консультуванні викладачем). 2). Аналітична доповідь «Зовнішньоекономічна діяльність держави» (самостійний вибір держави при консультуванні викладачем). 3) Кейс «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» (самостійний вибір підприємства при консультуванні викладачем).
Методи дистанційного навчання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів освіти з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Moodle, Google та ін. ▪ Онлайн дискусії; ▪ Індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз'яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилання); ▪ Проведення опитувань із застосуванням Google Форм і т.ін.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	<p>Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах б рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме:</p> <p>Знання – концептуальні наукові та практичні знання з економіки, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері економіки та бізнесу.</p> <p>Уміння/навички – поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері економіки та бізнесу.</p>
--	---

	<p>Комунікація – донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань у сфері економіки та бізнесу.</p> <p>Відповідальність та автономія – формування спроможності нести відповідальність за вироблення та ухвалення економічних рішень, розвиток здатності продовжувати вивчення економічних явищ та процесів із значним ступенем автономії.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.</p> <p>Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (E) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.</p>
<p>Форма та методи</p>	<p>Контроль успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах відкритості та академічної доброчесності. В межах</p>

контролю начальних досягнень	<p>даної дисципліни передбачено два види контролю: поточний (<i>тематичний, рубіжний</i>) та підсумковий (<i>семестровий</i>).</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять; виконання завдань самостійної роботи; складання тематичних контрольних робіт, тестів, тощо. Поточний контроль спрямований на перевірку: рівня підготовленості здобувача до занять; активності під час обговорення навчального матеріалу; якості виконання індивідуальних, практичних, і текстових завдань; своєчасності та повноти виконання самостійної роботи. Результат поточного оцінювання є середньоарифметичним значенням отриманих балів за всі виконання самостійної роботи під час аудиторних (практичні, семінарські) занять та завдання, що виконуються під час самостійної роботи.</p> <p>До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який передбачає перевірку рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, а також здатності їх застосовувати у професійній діяльності.</p>
---	--

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	<p>Під час лекцій та практичних занять використовуються різноманітні інтерактивні технології навчання, які допомагають не тільки засвоїти теми курсу, а й розвинути навички критичного мислення, уміння працювати з інформацією, під час групових дискусій та виконання завдань розвинути комунікативні навички, навички співпраці, адаптації тощо. Крім того, для підвищення ефективності навчання на заняттях застосовуються змішані форми, наприклад, метод перевернутого класу, навчання інших студентів у групі і т.ін. Такий підхід до занять передбачає обов'язкову присутність. Важливо розуміти, що через відсутність на занятті можна втратити логіку, якою пов'язані всі теми курсу. Про це лектор попереджає на вступній лекції, де відбувається знайомство зі структурно-логічною схемою курсу. Тож, бажано, навіть, якщо була поважна причина відсутності, відвідати консультацію та з викладачем обговорити проблемні питання теми або низки тем через розбір «скрізних» питань, виконати поточні домашні завдання, які необхідні для закріплення знань та формування теоретичного фундаменту.</p>
Дотримання принципів академічної доброчесності	<p>Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність в ДУІТЗ. Усі види письмових робіт повинні бути написані студентом самостійно та мати високий рівень оригінальності. Під час вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» можна використовувати не тільки рекомендовану літературу, а й різні бібліотечно-інформаційні ресурси для розширення уявлення про ті чи інші економічні явища і процеси, які висвітлюються вченими-економістами з позицій різних наукових шкіл й підходів.</p>
Умови зарахування пропущених занять	<p>Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.</p>
Інші умови	<p>Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle</p>

Рекомендовані джерела інформації

- Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с.

Базові підручники, навчальні посібники та методичні вказівки	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник/ Г.Я. Глуха, О.А. Задоя, О.А. Євтушенко, Е.М. Лимонова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 156 с. ▪ Міжнародна економіка: підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко, Б. С. Серебренніков, Т. В. Сакалош. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с. ▪ Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 234 с. ▪ Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдич, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 142 с. ▪ Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. Сучасна міжнародна економіка: підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с. ▪ Транснаціоналізація світової економіки / Е.М. Лимонова, С.В. Кузьмінов, Г.Я. Глуха, І.С. Шкура. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с. ▪ Задоя А.О. 3 18 Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с. ▪ Котиш О. М., Мілько І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с. ▪ Акименко О. Ю. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика: монографія. Чернігів: Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. 398 с. ▪ 10. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.
Інформаційні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наукові фахові видання з економіки у Реєстрі наукових видань України. URL: http://nfv.ukrintei.ua/search?sortOrder=title&galuzSearch[]=%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96&specialistSearch[]=051&langSearch=ukr& ▪ Зовнішньоекономічна діяльність: нормативні та методичні матеріали. <i>Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України</i>. URL: https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=565ab860-7fe2-4f51-8e27-0b70ff06c732&tag=ZovnishnoekonomichnaDiialnist ▪ 3. Зовнішньоекономічна діяльність. <i>Державна служба статистики України</i>. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/

Рік введення силабусу – 2025 р.	Затверджено рішенням кафедри публічного управління та цифрової економіки (Протокол від 12 вересня 2025 р. № 2)	
	В.о. завідувача кафедри	 Олександра ЦИРА
	Гарант освітньої програми	 Людмила ГАЛАН

Викладач:

Ірина КОРАБЛІНОВА